

Preview sample - page 1 of 9 - Soran University Academic Digital Library

ناوی [کتێب]: **تیغی نەریت لە ژێر ناوی ناایین**
تۆژینەوەیەکی دیاردەناسانە سەبارەت بە خەتەنەی کوڕان
/ پیاوان لە ئێران
سەرپەرشت و رێکخەر: کامیل ئەحمەدی

زانیاریەکانی چاپخانە: دانیمارک
ئافای بووف
2022 زایینی / 2722 کوردی

کاروباری تەکنیکی و بلاوکردنەوە: قاسم قەرەداغی

پەرپەندی: ئومید موقەددەس

زانیاریە ڕووالەتییەکان: 416 ل. ؛ ٢١×٥/١٤ س.م.

ژمارەی ئەسپاردن: چاپخانەی ئەنتەرنێتی:

پێرستنووسی: بە پێی زانیاریەکانی فیبا: 978-87-94295-25-3

بابەت: ئامار/ کۆمەڵناسی / زمانی کوردی

DK5 : 30.13

ژمارەی کتێبناسیی نیشتمانی : 978-87-94295-36-9

ناوی کتێب: تیغی نەریت لە ژێر ناوی ناایین
سەرپەرشت و رێکخەر: کامیل ئەحمەدی
چاپی یەکەم: 2022 زایینی /2722 کوردی
چاپی دوو هەم: 2023
تیراژ: 500 دانە

نرخ: ٨٠٠٠ دینار

AVAYeBUF.com

AVAYeBUF .com avaye.buf@gmail.com

تیغی نەریت لە ژێر ناوی ناایین
سەرپەرشت و رێکخەر : کامیل ئەحمەدی

کاروباری تەکنیکی و بلاوکردنەوە: قاسم قەرەداغی

پەرپەندی: ئومید موقەددەس

The Blade of Tradition in the Name of Religion
A Phenomenological Research about Circumcision of Boys or Men in Iran
By: kameel Ahmady

Publication Technician: Ghasem Gharehdaghi
Publisher: Avaye Buf

ISBN: 978-87-94295-36-9
Avaye Buf
avaye.buf@gmail.com www.avayebuf.com

Preview sample - page 2 of 9 - Soran University Academic Digital Library

پێرستی بابەتەکان

وتەیەک لەگەڵ خوێنەر 11

بەشی یەکەم: چاوخشاندنێک بە پرسی خەتەنە بە ئاراستەیەکی ڕخنەگرانەوە..... 17

پێشەکی..... 17

پاڵنەر و نەنگێزەکانی توێژەر..... 17

خەتەنە لە ئێران: لە ڕابردووەوە هەتا نەورۆ 24

هەندێ نەنجامی توێژینەوەی مەیدانی..... 30

چەند پرسی چالێنجبزوێن لە مەڕ دیاردەی خەتەنە 32

گرینگیی بابەت 36

نامانج و پرسیارەکانی توێژینەوە 38

بەشی دووەەم: چەمکی خەتەنە، جۆرناسی، ڕەوتی گۆڕانی شێوازەکان و پەیوەندییەکانی نەنجامدانی خەتەنە... 39

پێشەکی..... 39

مانا و چەمکی خەتەنە 39

جۆرەکانی خەتەنە 41

جۆرەکانی خەتەنە 42

شێوازەکانی نەنجامدانی خەتەنە 49

شێوازی نەریتیی نەشتەرگەریی خەتەنە، **شێوازی بڕین و تەقەڵدان**..... 51

شێوازە نوێکانی نەشتەرگەریی خەتەنە..... 51

شێوازی دانانی نەڵقەی پلاستیکی یان **پلاستیێل** 51

خەتەنەکردن بە لەیزەر 53

خەتەنەکردن بە دەزگای کلیپسی زێوین 53

خەتەنەچییەکان 55

Preview sample - page 3 of 9 - Soran University Academic Digital Library

خەتەنەچیە نەریتییەکان 55
خەتەنەچیە نوێکان یان پزیشکان 60
کاتی نەنجامدانی خەتەنە لە ڕوانگەی ئایینی ئیسلامەوە 61
بەشی سێیەم: چاوخشاندێتک بە ناخێزگەی مێژوویی و ڕەوتی پەرەسەندنی جوگرافیایی خەتەنە لە جیهان..... 65
پێشەکی..... 65
میسر ناخێزگەی مێژوویی و زەمینەی پێش‌ئایینی خەتەنە 65
لە سەرچاوەی دایکڕەچەڵەکانەی خەتەنە و قەدەغەکردنی هۆگریی هاوڕەگەزخوازانەوە بگرە هەتا دەگاتە ڕیشەی باوکڕەچەڵەکانەی خەتەنە، پیلانی خەتەنە لە چوارچێوەی تەمێن‌کردن و دامرکاندنی ڕکابەریی سێکسی 67
دەستپێکی پەرەسەندنی جوگرافیایی خەتەنە لە میسر و نەو فاکتەرانەی کە کاریگەرییان لە سەر داناوە 70
چاوخشاندێتک بە سەر ڕەوتی پەرەسەندنی جوگرافیایی دیاردەی خەتەنە لە جیهاندا. 71
خەتەنە لە جیهان 73
بەراوردی خەتەنە لە وڵاتە جیاجیاکانی جیهان 73
فرەیی و فاکتەرە کاریگەرەکانی سەر خەتەنە لە کیشوەری ئاسیا و خۆرهەڵاتی ناڤین.. 77
فاکتەرە کاریگەرەکانی سەر خەتەنە لە کیشوەری ئەفریقا 79
فرەیی و فاکتەرە کاریگەرەکانی سەر خەتەنە لە ناو کۆمەڵگە ئینگلیزی زمانەکاندا (ئەمریکا، ئەورووپا، ئینگلتەرا، نۆستڕالیا و نیوزیلەند) 81
فرەیی و فاکتەرە کاریگەرەکانی سەر خەتەنە لە کیشوەری ئەمریکای ناوەندی و باشووری 85
بەشی چوارەم: خەتەنە لە چوارچێوەی حوکمێکی ئایینی... 87
پێشەکی..... 87
تایبەتمەندیی ئایینی نەشتەرگەریی خەتەنە 88
خەتەنە لە ئایینە ئیبراهیمییەکان 92
خەتەنە لە ئایینی جوولەکەدا..... 93
ڕەخنەگرتن لە کارداکانی خەتەنە لە ڕوانگەی ئایینە ئیبراهیمییەکان و ئایینی جوولەکە 104
دژایەتی نێوان لایەنگران و دژبەرانی خەتەنە لە ئایینی جوولەکە 105
لێکدژیی هەر دوو ڕوانگەی مەسیحییەت و یەهوودییەت سەبارەت بە پرسی خەتەنە 116

Preview sample - page 4 of 9 - Soran University Academic Digital Library

غوسڵی پیرۆز بەدیلی خەتەنە لە ئایینی مەسیحییەتدا 120
نەنجومەنی نورشەلیم 122
پڕۆسی تەرسووسی 123
ڕوانگەی مەسیحییەکان لە دنیای ئیستادا 124
خەتەنە لە ئایینی ئیسلامدا 128
خەتەنە وەک یاسایەکی واژۆیی 134
تاوتوێی خەتەنە لە چوارچێوەی یاساکانی تسلط و لاضرر 136
دڵی خەتەنەکراو لە قورئاندا 143
خەتەنە لە فەرموودە و گێڕانەوەکاندا 144
فتوادان لە مەڕ خەتەنە لە ئایینی ئیسلامدا 146
دژبەران و لایەنگرانی خەتەنە لە ئیسلام 154
خەتەنەی پێغەمبەران و نیمامان 159
بۆچوونی فەقێ شێعەکان 162
نا) فەقێیانی پێشتر 162
ب) فەقێیانی هاوچەرخی شێعە 162
حکوومەتی تاڵیبان و فەرمانی خەتەنەکردنەوەی پیاوان 163
بەشی پێنجەم: ئاراستەی زانستی سەبارەت بەخەتەنە 165
پێشەکی 165
ئاراستەی زیندەوەرناسانە و پزیشکی سەبارەت بەخەتەنە 166
کاردای پارێزەرانەی بەرپێست 169
بەڵگە ناناتۆمییەکان لە بواری کاردا سێکسییەکانی بەرپێست 172
وێکەوتە لینجی - پێستییەکان 173
کێشەکانی بەرپێست : ڕێگری و چارەسەری پارێزەرانە 181
خەسارناسیی پزیشکیی خەتەنە 182
زیانە جەستەییەکانی خەتەنە 182
خەتەنە و مەترسیی تووشبوون بە نۆتیزم 187
تەسکبوونەوە یان هەوکردنی مییا و هەوکردنی بۆریی میز 189
خەتەنە و کاریگەرییەکەی لە سەر چێژی سێکسی 192
نێش و مەترسییەکانی خەتەنە لە سەر منداڵی ساوا 197

Preview sample - page 5 of 9 - Soran University Academic Digital Library

ناراستەی خەڵکناسانە 197
خەتەنە لە نەدەب و فەرهەنگی جەماوەریدا 198
باوەڕە گشتییەکان سەبارەت بە ناهەنگی نانخەتەنە لە ناو هەندێ لە نەتەوەکانی نێراندا 202
ڕێورەسمی نان خەتەنە لە وڵاتی نێران 206
خەتەنە وەک باوەڕێکی نایینی 221
نزای خەتەنە 224
ڕێورەسمی خەتەنە لە شوێنەکانی دیکەی جیهاندا 224
دیاردەی خەتەنە لە ڕوانگەی کۆمەڵناسییەوە 230
دیاردەی خەتەنە لە ڕوانگەی کۆمەڵناسیی جەستەییەوە 234
بەرسازخوازی 242
ناراستە ناوێنەییەکان 249
ناراستەی دەروونناسانە سەبارەت بە خەتەنە 255
ناراستەی دەروونناسانە بۆ وێنەی جەستەیی 255
ڕوانگەی دەروون شیکاری 256
وێنەی جەستەیی لە ڕوانگەی مەعریفی - ڕفتارییەوە 258
وێنەی جەستەیی لە تیۆریی گەڵاڵەدا 258
وێنەی جەستەیی لە تیۆریی ڕەفتاری ـ گۆڕانی 261
خەسارناسیی دەروونیی خەتەنە 261
خەتەنە و پەیوەندییەکەی لەگەڵ ترسی گرێی لە پیاوەتیکەوتن 264
خەتەنە و مەترسیی زیان لە ناو منداڵاندا 266
کاریگەرییەکانی خەتەنە لە سەر پەیوەندییەکانی نێوان دایک و کۆڕپە 268
خەتەنە و نەگەری گۆشەگیربوونی منداڵ 270
خەتەنە و زیانە دەروونییە درێژخایەنەکان 270
زیانە دەروونییەکانی خەتەنە بە هۆی نێش و نازارەوە 271
خەتەنەی باش و خراپ 272
ناراستەی یاسایی سەبارەت بە خەتەنە 274
مافی خاوەندارێتیی جەستە 274
مافی تەندروستیی لە یاساکانی کۆماری نیسلامیی نێران 280
مافی خاوەندارێتیی بە سەر تەندروستی لە پەیماننامە جیهانییەکانی مافە مرۆییەکان 294

Preview sample - page 6 of 9 - Soran University Academic Digital Library

بەشی شەشەم: کاردا و هۆکارەکانی بەردەوامیی خەتەنە لە جیهاندا 301
پێشەکی 301
کاردا تەندروستی و پزیشکییەکانی خەتەنە 302
بەرگری و ڕێگری لە پەتای ئایدز 302
ڕێگریی لە تووشبوونی پیاوان بە شێرپەنجەی کۆنەندامی زاوزێ 309
ڕێگری لە هەوکردنی بۆریی میزکردن 312
کاردا کۆمەڵایەتییەکانی خەتەنە 316
قبووڵکردنی نایینی و نەتەوەیی 316
پاکبوونەوەی تاکەکان 318
خەتەنە وەک ڕیتوەرسمی تێپەڕین و شوناسبەخشینی جێندەری بە کوڕان 322
باوکسالاری و کۆنترۆڵکردنی ئارەزووی سێکسیی کوڕان 326
بێهێزیی پیاوان لە پرۆسەی زاوزێ و تیرەییبردن بە ژنان 334
کاردای ئابووریی خەتەنە 337
بەشی حەوتەم: ئەزموونی بەشداربووان لە تۆێژینەوە 339
پێشەکی 339
شێواز و نامرازەکانی خەتەنە 339
زەمینەکان 344
زەمینە نەتەوەیی، نەریتی و نۆرمە کۆمەڵایەتییەکان 345
زەمینە نایینی و نایینزاییەکان 353
سوودەکانی خەتەنە 357
سوودە پزیشکییەکانی خەتەنە 357
جوانی و مۆد 362
کاریگەریی لە سەر کارکردی سێکسی 363
زیانەکانی نەنجامدانی خەتەنە 368
خەسارەتە جەستەییەکان 368
کەمبوونەوەی چێژی سێکسی 370
نازار و ترس و بیرەوەرییە ناخۆشەکان 372
پێشێلکردنی مافەکانی منداڵ و منداڵازاری 375
کۆمەڵێ ڕەخنە و چەند بۆشاییەکی فیقهی و یاسایی 378

Preview sample - page 7 of 9 - Soran University Academic Digital Library

بەشی هەشتەم: ئەنجامگرتن و خستنە ڕووی هەندێ ڕێکار بۆ باشترکردنی دۆخەکە..... 385
پێشەکی..... 385
دووبارەخوێندنەوەی کۆمەڵێ هەڵوێستی بناغەیی لە مەڕ خەتەنەی کوڕان..... 385
ڕێکارە بنەماییەکان بۆ گۆڕینی بارودۆخ..... 392
هەندێ بەرنامەی میکانیزمانە بۆ بەرەنگاربوونەوە و کەمکردنەوەی زیانەکانی خەتەنە . 395
چەند داپەڕێکی پێشنیارانەی کاریگەر..... 397
سەبارەت بە نووسەر..... 400
پێڕستی سەرچاوەکان..... 402
سەرچاوەی کوردی..... 402
سەرچاوەی فارسی..... 402
سەرچاوەی ئینگلیزی..... 410
ماڵپەڕە ئەنتەرنێتییەکان..... 415

Preview sample - page 8 of 9 - Soran University Academic Digital Library

THE BLADE OF TRADITION IN THE NAME OF RELIGION

A Phenomenological Research about Circumcision of Boys or Men in Iran

Kameel Ahmady

بەپێی پێوەرەکانی مافی مرۆڤ، مافی گەشەکردن، ژیان، مافی تەندروستی و مافی هەڵبژاردنی ئازاد و پارێزراوبوون لە هەمبەر دەستدرێژیی دەروونی و جەستەیی لە مافەکانی منداڵانە. لە سەر بنەمای ئەم پێوەرانە هەموو منداڵان مافی خۆیانە بڕیار لە سەر جەستەی خۆیان بدەن. خاوەندارێتیی بە سەر جەستە یەکێک لە مافەکانی ئازادی و ئاسایشی تاکە و جگە لە تاک، کەس مافی نەوەی نییە بڕیار لە سەر جەستەی نەو منداڵە بدا و گۆڕانکاری تێدا بکا، تەنانەت ئەگەر نەو کەسە منداڵیش بێت. لە ڕوانگەی فەلسەفەی ئەخلاق و مافی منداڵانەوە، دەستێوەردان لە جەستەی منداڵ و بڕینی بەشێک لە جەستەی، لە ژێر هەر هەڵموونییەکدا، لە گەڵ مافی منداڵە کەدا ناکۆکە و نەگەر خەتەنە پێویست بوو، نەوە دەبێ لە گەورەسالێدا خۆی بڕیاری لە سەر بدا و دایک و باوکی منداڵە کە مافی نەوەیان نییە گۆڕانکارییەکی بنەڕەتی لەو شێوە لە جەستەیدا بکەن. لە سەردەمی نەمرۆدا منداڵان ڕاپەڕێنەرانێکی چالاکن کە پێویستە دامەزراوە پەیوەندیدارەکان بە پێی کەلتوور و شێوازی ژیانی خۆیان پلانیان بۆ دابنێن. گەشەی نەم بەرە نوێیە لە سێبەری بەهێزکردنی خواست و سەربەخۆیی و پێدانی دەسەلات و مافی هەڵبژاردنیان لە ناسۆی ژیانی کۆمەڵایەتی و جەستە و دەروونیاندا بەدی دێت.

Painter
SALVADOR DALI
Book cover designer
CHIA SARSPI

Preview sample - page 9 of 9 - Soran University Academic Digital Library